

DOMOVINA

Enkrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

„Nemško in slovansko delo“.

(Konec.)

Očita se nam nadalje posebno rado tudi, da smo tako zaostali na gospodarskem polju za Nemci. Kdo drugi pa je temu kriv, kakor vi Nemci sami. Kdo pa je podjarmil z ognjem in mečem svobodne naše pradede v imenu križa in — kulture? Kdo je prepregel krasne, nekdanje tako plodnosne naše dežele s celimi vrstami roparskih gradov in gradičev? Kako bi se potem mogli svobodno razvijati? Po eni strani topli so nas Turki, po drugi pa vi. Zadnje kaplje krvi, ki si jih je naš kmet še ohranil v boju s Turkom, izsesavali so nam nemški plemenitaši. Solze nam zalijo oči, če prebiramo žalostno zgodovino našega naroda.

Ni ga ljudstva na tem svetu, ki bi moralo toliko zla in gorja pretrpeti kot ga je naše. Koliko si ve še pripovedovati v raznih pripovedkah o groznih mukah, katere je moral naš narod pretrpeti od drugih sovragov! Žalost obide človeka, če potuje — postavimo — po kranjski deželi. Kamorkoli se obrne, povsod mu štrle iz visokih vrhov in nepristopnih krajev mrke grajske razvaline nasproti.

Kako malo svetovne, a kako mnogo skrite, žalostne zgodovine je v njih! Povsod naokolu izsesana, opustošena zemlja, na njej pa — berač-kmet v taki bedi, da se človeku srce krči same bolesti. — In slična usoda, kakor nas, doletela je tudi druge avstrijske Slovane. Sirova pest nemška nas je vpregla že zgodaj v jarem in nam postavila tuče za gospode, ki so lahko počenjali z nami Slovani, kar se jim je bilo zljubilo.

Nemci se tako radi bahajo, češ, da so oni ustanovitelji vseh večjih mest in trgov na Avstrijskem. Za Boga, kako pa bi ne bili, ko pa so jih sami nemški cesarji, kralji in knezi na vse mogoče načine podpirali, jih ščitili in odlikovali s privilegiji. Kdo pa je slovanskega kmeta branil? Mar nemška mesta, nemški baroni in knezi?!

Kaj še! Bil je v pravem pomenu besede brez vseh pravic (vogelfrei), izročen svojim sovrantom na milost in nemilost.

Velika hinavščina je torej, ako nam Slovanom očitajo, da smo se zanemarili na gospodarskem polju.

Svetovali bi zato našim ljubeznivim kulturonošcem, da malo bolj študirajo nemške razmere po tridesetletni vojski. Nemške dežele še daleko niso bile tako opustošene, kot so bile postavim slovenske po turških navalih; a dočim se tako velik narod, kot je nemški, nad 200 let ni mogel opomoči, zahteva se od nas, ki smo bili vendar še do l. 1848 takorekoč pravi sužnji v lastnem domu, da moramo kar čez noč dosegati v vsakem oziru Nemce.

Še večja pak je njih zaslepljenost, ali bolje rečeno hudobnost, ko nam naravnost odrekajo, da nimamo nobenega zmisla in nobenih zmožnosti za gospodarski pokret! Nas bi prav zelo veselilo, ko bi Nemci tudi v praksi hoteli igrati ulogo ptiča noja. Žalibog pa tega ne store. Dokaz zato nam je ljuti fanatični boj, ki so ga začeli vojevati zadnji čas sem Nemci na vseh koncih in krajih zoper nas. Jasno je, da bi se

ne vznemirjali, ko bi mi bili v resnici taki duraki, kot nas radi slikajo po svojih listih. Slovan vstaja, gre na dan in to jih navdaja s strahom in trepetom za svoj obstanek. Na vseh poljih prosvete je dokazal Slovan zadnja desetletja svojo zmožnost in energijo. Dočim so severni naši bratje, Čehi, — postavimo — davno, davno, kar se tiče leposlovja in umetnosti, prekosili nemške sodeželane, tekmujejo danes žnjimi tudi že na gospodarskem polju in sicer z največjim uspehom. Češki uradniki in inženjerji se niso le proslavili v svoji ožji domovini, temveč so znani širom sveta po svojem organizatorskem talentu, po svoji bistrumnosti in energiji.

Pa tudi nam Slovincem se ni treba več skrivati pred svetom. Vkljub svojim skromnim gmotnim sredstvom smo dosegli na gospodarskem polju že marsikak lep uspeh. V tem oziru se posebno odlikujejo naši primorski bratje. V dokaz slovenske žilavosti in pridnosti nam je lahko tudi naša metropola — bela Ljubljana. V kako žalostnem, zanemarijem, srednjeveškem stanju so jo zapustili „Kultur“-Nemci Slovincem in kako lepo in moderno se je razvila pod slovensko trobojnico!

Na desetine nemških mest po Avstriji, na čelu jim seveda hipernacionalni Gradec, pa hirajo in so zabredla po lastni krivdi vkljub „deutschen Fleiss und Energie“ in vkljub državnim podporam v največje dolgove.

Trdno upamo, da bomo Slovenci dosegli na gospodarskem polju še večje uspehe, ko se bo razširila enkrat narodna zavest med vse sloje našega prebivalstva. Koliko trgovcev živi po Trstu, v Gradcu in po drugih mestih, ki so kot revni, preprosti Slovenci s svojo vztrajnostjo in pridnostjo dospeli do ogromnega imetja in so sedaj, ko so že davno pozabili na svoj revni narod, najmogočnejši stebri nemštva in italijanstva. (Naj se le kdo potrudi in pregleda graško „adresno knjigo“, se bo začudil, ko bo našel ondi notri nad — tri četrtine slovenskih imen med trgovci)

H koncu našega premišljevanja pobavimo se še nekoliko z neko trditvijo „Tagespošte“. Očita nam Slovanom, da je tudi naš narodni šovinizem kriv, da Avstrija ne more napredovati. Oho! Le počasi, gospoda! Saj tega menda sami ne verjamete. Kje pa moremo najti na svetu večje nestrpljivosti in večjega peklenškega sovraštva do vsega tujega, posebno pa slovanskega, kakor v nemškonacionalnem in vsenemškem taboru.

Nemci sami nikakor ne taje, da nam hočejo ugrabiti narodnost in ni še dolgo temu, kar je celjski župan sam priznal v Brežicah, da ga silno veseli, da postopajo spodnještajarski nemškutarji agresivno. Sedaj se pa drznejo taisti Nemci trditi, da smo mi — šovinisti! Človek mora istinito dvojititi, da je ostalo nemškim zagrizencem še kaj pameti v glavi.

Kak krik in vik so zagnali Nemci, ko se je odločila Badenijska vlada dati Čehom nekoliko zajamčenih jim narodnih pravic. Ves svet se je zgražal nad zverinskim početjem modernih Vandalov v parlamentu. Kaj jim je bil mar § 14, kaj delovanje ljudskega zastopstva, kaj ves napredek države. Vse je moralo iti v zrak in to

samo, ker je krona samo poskusila varovati enakopravnost svojih podložnikov. Ko pa so pozneje Čehi iz resnične samoobrambe obstruirali, pitali so jih nemški listi s šovinisti, ki hladnokrvno žrtvujejo za skledo leče državne interese!! Danzadnevom odmevajo sedaj po mešanih čeških okrajih kliči: „Proč s češkimi uradniki!“ Nad tem se pa nobeden Nемеc ne zgraža, da biva po čistoslovanskih okrajih tako ogromno število trdo-nemških uradnikov, ki še ljudskega jezika ne razumé.

Če napade druhal pijanih nemških dijakov v Gradcu slovanske visokošolce v kavarni in se ti drznejo — braniti svojo kožo, je to nečuvvena slovanska nesramnost. Če pa oklofutata dva „karnijolca“ pri belem dnevu na ulici v Ljubljani slovenskega tehnika in slovenski listi to početje obsodijo, javkajo Nemci, da ščuvajo slovensko prebivalstvo zoper nemško! Občine velikih nemških mest, kakor n. pr. Gradec, sprejemajo le rojene Nemce v svojo službo in povdarjajo to določno tudi v dotičnih inseratih. Če se pa slovenski listi potegujejo, da dobi skromno službico v Ljubljani sin slovanske matere, je to — smešen narodni šovinizem!

Ako si najmejo Čehi na Dunaju, največjem češkem mestu, z ogromnimi stroški gledališče, da praznujejo v njem povsem mirno in dostojno jubilej znanstvenega društva, a jih Nemci na infamen način napadejo in insultirajo, je to zopet dokaz slovanske nesramnosti in sijajen vzgled nemškega junaštva. Ako pa bo mogoče (??) slovenska večina kranjskega deželnega od bora odrekla nemškim turnarjem brezplačno uporabo deželnega gledališča v vsenemške namene, bo to prav gotovo dokaz — „einer ekelhaften Gefässigkeit gegenüber den Deutschen!“...

Čudna so pač pota nemške „previdnosti“! A potolažimo se. Slovanski mlini meljejo počasi, toda — sigurno!

Celjske in štajarske novice.

(Zadnja sodnijska imenovanja in nemški protest) Kar se še ni zgodilo se lahko še zgodi, pravi star pregovor, kateri pa gotovo ni bil na mislih onim trem zastopnikom nemške ljudske stranke, ki so šli nad g. Körberja, da mu povedo svoje mnenje radi grozne krivice, ki jo je storil štajarskim „Nemcem“ z zadnjimi sodnijskimi imenovanji. Pa, da! Popolnoma „nezmožni svetnik“ je postal nadsvetnik in dva adjunkta Slovence sta imenovana za „popolnoma“ nemški Ormož in Št. Lenart v Slov. goricah. Res grozna predrznost gospoda ministrskega predsednika in voditelja pravosodnega ministrstva. Da, da, šla je nemška trojica h Körberju (po odpustke) in se vrnila potrhih upov in nadej. G. Körber jim je povedal, da so njihovi ugovori, zviti iz trte' in nič, prav čisto nič utemeljeni. Dobrim Nemcem se z imenovanji ni storila nikaka, niti najmanjša krivica. In šli so, šli, odkoder so prišli — z dolgim nosom.

(Wurmser gre.) Torej vendar res! Nismo sicer hoteli verjeti, da ima naš Julče tako dober nos, ali dunajska židinja je prinesla popolnoma autentično poročilo, da nas misli naš g. Wurmser,

dosedaj še vedno predsednik celjskega okrožnega sodišča, zapustiti za vedno. Hej, Julča, železnar ve, da se mora železo kovati, dokler je še vroče in zato je romal oče župan z doktorjem iz Škofjevasi, ki zapisuje ljudem, ki so na pljučih bolni, zdravila za želodec, v Maribor, da se posvetuje o stvarih, ki imajo priti. Tako torej! Žena išče drugega moža, ko se je prvi komaj vlegel na bolniško postelj. In kaj še? Dunajski židinj in žnjo vred našim celjskim mogotcem se tresejo hlačiце groznega strahu, da bi Wurmserjevo mesto zasedel, čujte, kdo? — novoimenovani nad svetnik, Slovenec dr. Voušek. O groza, o trepet v germanskem taboru. „Bog nas obvari tega živega slovenskega vruga,“ si je mislil papa Rakuš in nastopil svojo pot okrog mariborskih c. kr. gospodov. In res! Ali niste čitali, kako sta raztrgala graški „Tagblatt“ in za njim „celjska kropa“ onega dr. Vouška, ki se je predrznil postati nadsvetnikom? In ta, prav ta Voušek, na katerem niso našli celjski gospodje niti pičice dobrega, kateremu se je odrekla vsaka zmožnost, menda da se niti podpisati ne zna, in prav ta Voušek naj bi bil predsednik celjskega okrožnega sodišča, ki je in mora biti v rokah Rakuschevih bratcev. Ne, in nikdar ne kaj takega! Apage, satanas! — Kaj ne da, vse bi bilo prav, samo da se ne bi bila ta stvar tako hitro izvedela. Ali kaj hočemo, ko je pa dunajska židovska tetka tako zgovorna. Morda bi se bilo dalo na tihem kaj narediti, ali sedaj pa ne pomaga niti kako romanje. Izdali ste se sami, in naša skrb bo, da se boste nekega dne prepričali, da predsedstvo celjskega okrožnega sodišča ni vstvarjeno samo za kandidate celjskega Julčeta in njegovih bratcev.

(Uradni popravek) je prinesla zadnja „vhtarca“ glede brežiških izgrediv. Končno je vendarle že enkrat začelo presedati slavnemu c. kr. državnemu pravdnistvu nesramno zavijanje „vhtarčino“, ki je trdila, da so Slovenci sami razbili okna v brežiškem „Narodnem domu“, samo da bi se potem krivda zvalila na „nedolžne“ Nemce. Prinesla je popravek državnega pravdnistva, ki ji ravno tako tolče po zobeh, kakor so tolkli brežiški in z njimi celjski pobalini po oknih slovenskih hiš v Brežicah. Popravek se glasi: „Ni res, da je sodnijska komisija konstatirala v „Narodnem domu“, da so nekatera stekla tako razbita, da bi se moralo sumiti, da so se od znotraj razbila. Res pa je, da za tako sumnjo ni v preiskovalnih aktih niti najmanjšega povoda. Celjsko državno pravdnistvo, 5. maja 1903. Za c. kr. državnega pravdnika: dr. pl. Kočevar.“ — Iz tega popravka je razvidna vsa zlobnost celjskega nemškega lažičasopisa; razvidno je, da je ta omazana cunjica namenoma lagala, samo da bi zvrnila odgovornost za hudodelstvo javnega nasilstva z ramen svojih pobalinskih pristašev na oškodovance. Naj bi bil privatnik poslal ta popravek, bi ga bili gotovo našli med kakimi poročili o svinjereji, ali sedaj, ko je govorilo c. kr. državno pravdnistvo, pa „kropa“ previdno molči in popravek niti z eno samo besedico ne komentira. No, sedaj pokažite svojo korajžo in demontirajte državnega pravdnika, ako ste tako „resni coljubni“, kakor vedno zatrjujete. Laž ima kratke noge in sedaj vam je vaša lastna laž zaprla vaša blatna usta. Le tako naprej, samo črtajte listu glavo in napišite nanj „Deutsche Lüge“, kakor listu pristoji. Zdravo!

(Hitrost naših pošt.) Od vseh strani nam prihajajo pritožbe radi zamud, katerim so podvržene pošiljatve s slovenskimi naslovi. V vsaki številki našega lista bi jih lahko našli nekoliko. Bog pomagaj, saj rabi pismo iz Trsta v Hamburg kakor iz Celja v Veliko nedeljo. In prepričani smo, da se to godi le vsled slovenskega naslova. Naš velikonedeljski naročnik nas zagotavlja, da je to že v kratkem tretji slučaj, da je moral važnih trgovskih pisem čakati po 4—5 dni. Slavno poštno ravnateljstvo gotovo ni krivo teh nedostatkov, pač pa naj bi se pobrigalo, da tako zlobno zaustavljanje slovenskih pisem izgine. Ako prejemnik par dni prej dobi s kolodvora po pošti poslano avizo za blago, ki je bilo ob istem času po železnici poslano, kakor pismo po pošti, je gotovo resnica, da se je pismo nalašč zaustavilo. In kdo je krivec?...

(Celjske porotne obravnave.) Včeraj so se pričele pri našem okrožnem sodišču porotne obravnave. Prvi obtoženec je Karl Guncej, obtožen radi uboja, predsednik dež. sodni svetnik Reitter. Danes Franc Zor, Miha Hribar in Janez Zabret, tatvina; predsednik dež. sodni svetnik Katziantschitz. Jutri Janez Schreiber, goljufija; predsednik dež. sodni svetnik Perko. V četrtek Matija Kocman, posilstvo; predsednik dež. sodni svetnik Reitter.

(Celjski občinski svet) je imel v petek svojo sejo, v kateri se je po dolgomučnem pretresovanju dovolilo „Zvezi slovenskih posojilnic“, da sme v Schillerjevi ulici zgraditi novo hišo. Predloženi fasadni načrt se je odobril. Dovolilo se pa ni, da se napravi jama za odtok ob cesti češ da je na dvorišču dovolj prostora. Za skladanje gradiva se sme porabiti ulica v širjavi štirih metrov; ali prostor se mora zagraditi. — Slavni občinski svet je odrekel prošnjo ravnateljstvu cirkusa Oresto Zavatto, da postavi svoj cirkus na takoimenovanem prostoru „Festwiese“ z motivacijo, da je svoj čas občinski svet sklenil, da se ta prostor ne odda več v slične namene. Za take slučaje bi svetovali posestnikom cirkusov, panoram, menažerij itd., da poprosijo za magistratno dvorišče. Tam je dovolj prostora in „redarstvo“ in „fajerber“ je v bližini za vsak slučaj.

(Shod v Trnovljah.) Preteklo sredo zvečer se je vršil v Trnovljah, največji soseski kmetske občine Škofjevas, zaupni shod narodnih volilcev. Udeležba je bila prav lepa, tako da so gostilniški prostori Plihove gostilne bili do zadnjega kotička natlačeno polni. Vohun nemške „vahte“ je naštel seveda le pol ducata hlapcev. Trnovljčani so s svojo močatostjo že pred šestimi leti, ko so vrgli prvokrat nemčurski občinski zastop, dokazali, da se na njih kot odločne narodnjake popolnoma lahko zanašamo vkljub vsem nasprotniškim poskusom. To so obljubili storiti tudi ob bližajočih se občinskih volitvah. Besede govornikov celjskega političnega društva, gg. dr. Karlovška, dr. Kukovca in dr. Gvidona Serneca so bile pozdravljene s soglasnim odobravanjem. Brez najmanjšega odpora nasprotnikov se je shod sijajno dokončal in so se zborovalci od celjskih narodnjakov poslovili z živahnimi in prisrčnimi ovacijami. Trnovljčani, Vi ste škofjevaški Špartanci, na Vas se zanašamo. Storitite, kar ste v sredo 6. maja slovesno obljubili in nemčurske spake ne bodo prišle nikdar do besede v škofjevaškem občinskem zastopu!

(Prijeten kraj), a smelo trdim, eden najlepših v celjski okolici je Sv. Martin v Rožni dolini. Ne le, da ima jako ugodno, proti severu dobro zavarovano lego, ampak tudi narava nas je obilo obdarovala s svojimi krasotami. To so razvideli tudi naši sosedje — Celjani, ter nas prav pridno obiskujejo. Tako so nas počastili dne 7. t. m. učenci slovenske ljudske šole z gospodi učitelji v obliki majniškega izleta. Z veseljem smo gledali mlade razposajenčke, kako so otroško — nedolžno rajali, nagajali drug drugemu, prepevali ubrano mile slovenske pesmice ter nas nehote spominjali Slomšekove pesmi, ki pravi: „Ve blažena leta nedolžnih otrok, imate veselje brez težkih nadlog itd. Bodite uverjeni, da smo vas sprejeli z odkritosrčnim veseljem v svoje okrilje ter gojimo veselo nado, da je bil to začetek za večkrat.“

(Umrli je) na Vidmu pri Krškem tamošnji župan in poštar g. Janez Novak.

(Člani ljubljanske slovenske drame na Štajarskem) Slavno občinstvo opozarjamo na prireditve ljubljanskih slovenskih igralcev, ki jih prirejajo širom Spodnje Štajarske. Stavile so se jim vse mogoče zapreke, ali vzlic temu se predstave vrše. Tako prirede Ljubljančani pod vodstvom gosp. Danila v soboto, dne 16. t. m. v mariborskem „Narodnem domu“ veseloigro „Huzarji“ in v nedeljo, dne 17. t. m. v Ljutomeru v „Sokolski dvorani“ pod pokroviteljstvom ljutomerske čitalnice igro „Ženski Otel“. Začetek predstave je obkrat ob 8. uri zvečer. Natančnejši podatki so razvidni iz tozadevnih plakatov. Veseli nas, da so se odločili člani ljubljanske slovenske drame za to trnjevo pot turneje po slovenski Štajarski in želimo kar najboljšega uspeha. Naše občinstvo jih bo gotovo povsod sprejelo z najprisrčnejšim veseljem.

(Velika ljudska veselica dne 7. junija v Mariboru.) Za veliko ljudsko veselico, katera se priredi v prid družbe sv. Cirila in Metoda, se pripravljajo že tudi pevski zbori. Da bi bilo petje pravljajo že tudi pevski zbori. Da bi bilo petje tem veličastneje, prosi odbor zunanje pevce, da bi se po možnosti pridružili pevskemu zboru, ki se vadi v to svrhu v Mariboru. Zunanji pevci se vadi v to svrhu v Mariboru. Zunanji pevci se naj urijo v navedenih komadah že prej, da je mogoča skupna pevka vaja na dan pred veselico. Peto se bode: 1. „Naše gore“, A. Förster, pesmarica I del, str. 142; 2. „Triglav“, A. Aljaž, pesmarica II del, str. 35; 3. „Bratci veseli vsi“, „Ljubca povej, povej“ itd., narodne pesmi, harm. Hubad; 4. „V črnem grabnu“ (iz „Rokovnjačev“) z orkestrom. Številki 3 in 4 se bodeta pomnožili in razposlali vsem znanim pevcem in pevkam. Če hočejo nastopiti lokalni posamezni pevski zbori, naj blagovoliijo to naznaniti odboru moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru.

(Glavna zaloga duhana v Mariboru) se odda potom konkurenčne obravnave dne 25. maja t. l. pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Dotične ponudbe so oddati zapečateni do zgoraj navedenega časa. Varščine je vložiti 3680 K.

(Samomor) V Radencih se je obesil dne 1. maja 66letni Jakob Cigan. Samomor je izvršil menda v blaznosti.

(Poveljnikom 27. pešpolka) je imenovan namesto umirovljenega polkovnika Zimburg plem. Reinerza polkovnik Štefan Vučetić. Radovedni smo, ali bodo poslanci nemške ljudske stranke tudi proti temu imenovanju protestirali. Graškemu „nemškemu“ polku Hrvat poveljnik! —?

(Graški mesarji demonstrirajo.) Graški mesarji so s 1. majem presenetili prebivalstvo s podraženjem mesa za celih 12 do 16 v. Občinski svet je nato v svoji seji sprejel predlog socialista Pongratza, vsled katerega se vsem mesarjem, ki tekem 14 dni ne znižajo cen, odpove najemščina tržnih lop. Na galeriji navzoči mesarji so vsled tega uprizorili hrupno demonstracijo, ki se je po seji preselila na ulico. Prišlo je do spoprijema med delavci in mesarji. Končno je policija naredila mir.

Celjsko-laško učiteljsko društvo.

Minoli 3. dan majnika ostal bode tako Gotovljanom, kakor članom celjsko-laškega učiteljskega društva še dolgo v najprijetnejšem spominu. Kako bi tudi ne? Saj smo ravno ta dan slavili bratsko vez naših src, spoznavali duševno sorodstvo slovenskega oratarja s slovenskim učiteljstvom! Osigurali smo se, da zavedno slovensko občinstvo čuti z nami, da ne stojimo osamljeni sredi borbe za narodno prosveto!

Prihiteli smo od vseh vetrov v lepem številu (bilo je nad 80 udeležencev) v te rajске Gotovlje, da si bratski sežemo v roke ter v prijateljskem sestanku pozabimo muko in gorko brigo delavnih dni!

Pa kako so nas sprejeli! Raz vsako streho je vihrala domača trobojnica v presrčni pozdrav!

Gredé smo si ogledali presenetljive učne uspehe žalskega obrtnega tečajja. Vsakemu opazovalcu se je utrdilo prepričanje iz izloženih učnih pridobnin, da delujejo učitelji in učenci z vestno, neumorno marljivostjo po najprikladnejši metodi, koja jamči uspehe!

Da, smrtni greh bi bil zamujati take imenitne prilike, bodisi od strani častitega občinstva, katero si naj potom lastnega prepričanja pridobi spoštovanje in zaupanje do tako vzornega vsposobljenega vodstva žalske obrtne šole, kakor tudi od strani inteligence koja si naj jemlje dober vzgled, koliko zmore navadni potomec zaničevanega slovenskega „kmetavzarja“!

Naravnost smo se divili mojstrski dovršenosti posameznosti izstavljenih objektov! — Učiteljskemu osebju, osobito pa vodstvu zasluženo častitko! — In Gotovlje! — O njih veljajo besede sv. pisma, da so sicer neznatne po svojem zidovju, a nedosežne po svojem naprednem in narodnem duhu! Po žilah njihovih prostakov se pretaka plemenita kri narodnih idealov! — Tolaika požrtvovalnost! Gotoveljska šola bode pričala še poznih dni veseljstvu, kaj premorejo zavednost, vnetost in požrtvovalnost na narodnonaprednem polju!

V očigled naše pisateljske nezmožnosti bi bila gola ironija, ako bi hoteli Gotovljane na zasluženi ščit povzdigniti! Če bi smeli, bi le nasvetovali: idite, glejte in učite se od njih!

Da se je učiteljsko zborovanje vrlo in plo donosno obneslo, nam že jamči ime našega načelnika!

Nastopil je pa tudi pevski mešani zbor s pomočjo požrtvovalnosti in zavednosti naših ženskih kolegov. Očaral nas je po svojih dovršenih izvajah milodonečih domačih popevk.

Tako so nam pri izbranem obilnem založku in izvrstni kapljici potekle odmerjene urice skupnega sestanka le prehitro.

Vzeli smo sicer slovo, a obljubili domačinom, vabečim šolskim in občinskim činovnikom, da čimpreje pohitimo na njihovo imponujoče torišče!

Na avidenje torej!

Druge slovenske novice.

(Nemški „Turnverein“ v Ljubljani) bo praznoval letos 5. in 6. junija svojo 40 letnico, kakor smo že poročali. Nemške gospe in gospodične letajo po Ljubljani in nabirajo za „Früh-schoppen“, ki bo brezplačen, kar bo privabilo vedno lačne in žejne celjske nemške turnarje. Nabrale so v ta namen že 8000 K. Med darovalci je baje tudi mnogo imen — **slovenske intelligence**. — Kranjska hranilnica je darovala 4000 kron. — Deželni odbor kranjski je dovolil turnarjem ljubljansko gledališče za slavnostno predstavo itd. Svoj čas Slovenci v Ljubljani niso dobili gledališča niti za navadne slovenske predstave dokler so bili Nemci na krmilu. — Posneli smo te vesti po ljubljanskem dnevniku in verjamemo jih, dokler jih prizadeti činitelji ne popravijo, o čemur pa opravičeno dvomimo. Bojimo se, da Ljubljana nebava biti Slovincem središče. Kmalu se bomo s studom obračali od takega središča, ako se razmere ne izpremenijo. In oni, ki so in bodo to zakrivali, zanje ne ostane poštenemu Slovincu drugega kakor zaničljiv — fej! Ves slovenski svet pa pozivljamo, da izrazi javno v časopisih svoje mnenje o teh dogodkih v „narodnem“ središču!

(Operni pevec Fran Naval Pogačnik) bo zopet anganžiran na dunajski dvorni operi.

(Poziv na naročbo Vodnikove sohe) Ker se je izrazila želja, da bi dal izdelati kot pendant k sedaj narejeni Prešernovi sohi tudi Vodnikovo v velikosti 42 centimetrov, stvar pa precejšnjo žrtev zahteva, vabim k naročbi na isto. Ako se oglasi vsaj 50 naročnikov, pripravljen sem soho preskrbeti. Dopisni kipi: Slomšek, Vodnik, Levstik in Jurčič v velikosti 25 cm, brez podstavka, bodo v kratkem dogotovljeni. Naročila sprejema Jernej Bahovec, trgovina s papirjem in pisarniškimi potrebščinami v Ljubljani, sv. Petra cesta 2.

(Legar na Vrhniki.) Vsled slabe pitne vode se je začel legar na Vrhniki jako hitro širiti. Obolelo je že več oseb. Da bi se nadaljnje razširjevanje bolezni ustavilo, so zaprli štiri javne vodnjake.

(Kaša — otrokova smrt.) V Dvorjah pri Crkljah na Gorenjskem je pustila delavčeva žena Marija Bergant svojega enoletnega otroka na ognjišču in šla iz kuhinje. Med tem časom se je otrok prevrnil z glavo v skledo, v kateri je bila vrela kaša. Otrok se je tako hudo opeknel, da je vsled opeklina drugi dan umrl.

(V Zagorju ob Savi) je bila 2. t. m. volitev župana. Kakor smo že poročali, so pri zadnjih občinskih volitvah zmagali Nemci, oz. nemčurji. Županom je bil izvoljen dosedanji župan Rihard Mihelčič, ki je odločen nasprotnik Slovencev. Res žalostne razmere. Zagorje, ki ima svojega „Sokola“ in druga narodna društva, v nemčurjskih rokah. Nemci napredujejo, Slovenci pa neglede na to z groznim veseljem glodajo liberalno-klerikalno kost.

(Razpisano je mesto nadučitelja) v Št. Jakobu pod Celovcem do 17. t. m. Prosilec mora znati slovenski Na utrakvistični šoli v Mehičah je razpisano učiteljsko mesto do 25. maja in na šestrazrednici v Prevaljah služba učitelja do 26. t. m. Znanja slovenščine ne zahtevajo.

(Nabrežinski soc. demokratični klesarji) so predložili svojim gospodarjem ultimatum, da

smejo sprejemati samo organizirane delavce. Mojstri so tej zahtevi ugodili.

(Prinetti v Gorici.) Nekdanji italijanski minister zunanjih del, Prinetti, je prišel za nekaj časa v Gorico. Morda je s tem posetom zopet v zvezi kako nadzorovanje naših avstrijskih deželnih, ozir. državnih naprav, kakor pred kratkim, ko je nekdanji italijanski minister Villari inspiciral naše ljudske šole.

(Goriški vodovod) je stal občino lep denar, ali v kljub temu ima toliko nedostatkov, kakor malokateri vodovod. Glavna njegova napaka je, da cevi puščajo vodo, druga nič manjša pa, da so puščajoče cevi napeljene mimo pokopališča, katero je vedno pod vodo, da v Gorici v resnici mrtvecev ne pokopavajo, temuč utaplajo. Voda s pokopališča se odteka v potok Korenj, v katerem se pere vse goriško perilo in nekaj pokopališke vode, v katerih se namakajo trupla rajnih Goričanov, najbrž popijo živi Goričani, ker nikakor ni izključeno, da ne bi voda prodrla tudi v razpokane vodovodne cevi tik pokopališča. Ravno najboljša in najzdravejša voda ta pač ni.

(Mestni svet tržaški) je imel 4. t. m. svojo prvo sejo, v kateri je vladni zastopnik Jettmar naredil vladajoči irredentarski kliku poklon do tal. Protimagistratni „Sole“ je ob tej priliki prinesel značilno vest, da je vladajoča stranka plačala nekemu visokemu funkcionarju vse dolgove. To je bilo menda v zahvalo za podporo pri volitvah.

Društveno gibanje.

(Vabilo) na redni občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“, ki se bode vršil v četrtek, dne 4. junija t. l., ob 10 uri predpoldne v „Narodnem domu“ v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika ozir. revizorja. 3. Poročilo računskih pregledovalcev in odobrenje računa. 4. Razprava ozir. sklepi o obligatorični reviziji. 5. Določitev o izdaji Letopisa. 6. Volitev predsednika. 7. Volitev odbora. 8. Volitev pododborov. 9. Volitev računskih pregledovalcev. 10. Razni naveti. V Celju, dne 7. maja 1903. Mihael Vošnjak, predsednik. Franjo Jošt, tajnik. Opomba. Pri občnem zboru ima vsaka v „Zvezi“ stoječa posojilnica le en glas ter sme biti zastopana po pooblaščenju. Udeležiti občnih zborov se sme pa tudi vsak član v „Zvezi“ stoječe posojilnice, toda le pri posvetovanju, ne pa pri glasovanju.

(„Šaleško učiteljsko društvo“) bo zborovalo v četrtek, dne 14. t. m. ob pol 1. uri popoldne pri Sv. Martinu na Paki. Spored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Učiteljstvo, njega nekdanji ugled in sedaj, poroča g. Koropec. 4. Volitev delegatov k „Zavezinemu“ zborovanju. 5. Iz vprašalne škrinjice. 6. Želje in naveti. — Cenjeni društveniki, kakor tudi p. n. tovariši sosednih okrajev so uljudno vabljeni, da se tega zborovanja prav mnogobrojno udeležijo.

(„Postojnska Čitalnica“ in Telovadno društvo „Sokol“ v Postojni) nameravata meseca rožnika skupno razviti svoje društvene prapore. Da se bode pa izvršila ta pomembna slavnost kolikor možno sijajno in častno, pozivlja podpisani odbor vsa bratska narodna društva, da nam izvolijo čimpreje, najdalje pa do 25. vel. travna, naznaniti, ako se iste vdeležijo in sicer: korporativno z zastavo, po deputaciji in v kolikem številu. Dalje prosimo približno število onih naznaniti, ki nameravajo o ti priliki si ogledati Postojnsko jamo. Pri zadostnem številu oglašencev potrudil se bo odbor, da dobi znatno znižano vstopnino za goste. Morebitno scdelovanje pri telovadbi ali pri komersu prosimo blagovoljno obenem oméniti. Vse druge podrobnosti in natančni spored naznanimo potem pravočasno.

Pripravljalni odbor.

Dopisi.

Ormož. Da imajo narodne kratkočasne poštene veselice na izobrazbo prostega naroda, zlasti mladine, velik vpliv, to je obče znano. Tega mnenja je tudi vrli odbor naše „Čitalnice“, kateremu predseduje naš zaslužni g. dr. Omulec; po njegovem nasvetu se nam je dne 3. maja t. l. priredil v slovenski šoli krasen gledališki večer. Na sporedu so bile tri veseloigre in sicer „Muteč“

„Bratranec“ in „Popolna žena“ ter končno prosta zabava v gostilni g. Gomzeja. To in pa ugodno vreme je brez male izjeme privabilo vso našo ljudstvo, počastilo nas je tudi izredno veliko dragih gostov. Da imajo naše dame in moške voljo in vztrajnost za dobro stvar in napredek, to smo se prepričali, ko smo jih gledali spretno se kretati na prostem in krasnem odru. In da se je pa veselica izvršila tako krasno in sijajno, zato se imamo zahvaliti posebno našim krasnim gospodičnam Mari, Pavli in Štefaniji Pernat, Angelini Petovar, Idici Uršič ter gospodom inženjerju Lupši, stud. iur. Petovarja, učitelju Serajniku, uradniku Grivcu in Blagoviču. Nadalje še omenim pohvalo vrll gdč. učiteljici Mileni Lazar, katera je svojo nalogo na glasovirju dobro izvršila in žela obilno priznanje. Končno prosimo vsi zavedni Slovenci odbor „Čitalnice“, naj nam še večkrat priredi tako zabavne in vesele urice in končam z željo, da naši Slovenci napredujejo tudi v prihodnosti v takem delu, ki je v prospeh naše mile domovine. Prišle bodo ure, ko bomo z veseljem gledali nazaj na čase borb z ljutimi nemčurji, katerih imamo žalibog, tukaj še precejšnje število.

Od Drave. Pretekli teden je na Hajdini volitev načelnika krajnega šolskega sveta. Kakor vedno, je skrbela tudi takrat sosedna nemčurska občina za dober izid volitve. Brežki „šnopskönig“ in „rekursfabrikant“ ter „Štajerčev“ boter, pseudo-doktor Stražil, ki vtika v vsako stvar svoj nos ter hoče imeti povsod besedo, je zbiral že dolgo časa svoje podrepnike iz hajdinske župnije okrog sebe ter jim toplo na srce polagal, kako dobro bi bilo, ko bi bil on načelnik krajnemu šolskemu svetu na Hajdini. Seve sladke besede, razne obljube itd. omamijo, posebno lahko pa tiste zaničevaja vredne, izdajalske Judeže, ki bi za kupico vina ali smrdljivega šnopsa prodali tudi svoje duše ali izdali svoje lastne sobrate oholim tujim in našim zagrizenim nasprotnikom nemčurjem. Tokrat se Stražilu napad na krajni šolski svet ni posrečil in trdno upamo, da se mu nikoli več ne bo. Načelnikom je bil izvoljen pošten slovenski kmet, gosp. And. Šlamberger. Govori se, da se je odpeljal brežki mogotec Stražil po volitvi zelo pobit proti domu, posebno ker si je bil zmage popolnoma svest. Ponoči pa se mu je gotovo sanjalo, da oblastno sedi na vzvišenem sedežu načelnikovem in komandira „zabite“ Hajdince, ki so njemu — tujcu in strastnemu sovražniku slovenskega naroda izdalskim potom dali v roke vajeti, da lahko biča vso hajdinsko župnijo. — Vzbuđi se — prazne pene, graška komisija Opazovatelj.

Politični pregled.

(Iz državnega zbora) Ker državna zbornica počiva že celi teden, so razni odseki v tem času tem marljivejše delovali. Carinski odsek je sprejel vladni načrt o carini na žito, dasiravno je socialista Seitz po demokratičnem načelu, da se kruh ne sme dražiti s carino na žito, predlagal, naj bi se žitu dovolila prosta carina, ali pa naj bi ostala takšna, kakršna je bila dosedaj. Dovolil se je prost uvoz gotove množine koruze za Primorško, Dalmacijo, Tirolsko in Bukovino. Nagodgodbeni odsek je pri točki 6 razpravljal o razmerah pri avstrijskem Lloyd. Posebno se je grajalo, da sprejema družba v kljub temu, da ima od države 8.000.000 K državne podpore, v svojo službo inozemce in odpušča domačine. — Tiskovni odsek je dokončal razpravo o vladinem načrtu novega tiskovnega zakona. Načrt se bo predložil zbornici šele po binkoštih. Daljša razprava je bila glede konfiskacij časopisov. Razun v par slučajih, se bodo smeli listi konfiscirati šele po sodbi, od sodišča izrečeni. Sprejel se je tudi predlog, da poslanci ne smejo biti odgovorni uredniki.

(Volitve v ogrsko kvotno deputacijo) so se izvršile popolnoma mirno. Košutovci se volitve niso udeležili in niso delali nikakih zaprek, hoteli s tem pokazati, da znajo ceniti zakone.

(Cesarska pesem) je na Ogrskem zopet razburila živce ljudem, ki o Avstriji nočejo ničesar več vedeti. Vojaška akademija je obhajala neko slovesnost, na katero je prišel tudi domobranski minister, katerega morajo kot zastop-

nika cesarjevega pozdraviti s cesarsko pesmijo. Toda glejte čuda, ves odbor se je zakasnil in vzrok je bila le cesarska pesem, katere odbor ni hotel poslušati. Pripoveduje se, da je domobranski minister sam odobral zakasnenje slavnostnega odbora. Ministri sami dajejo potuho protidinastičnim čustvom, torej ni čudno, da Ogrri vedno hrepene preko avstro-ogrskih mej, želeč si Hohenzollerca za vladarja. Pri nas pravimo takim ljudem veleizdajalci, na Ogrskem pa — domoljubi.

(Na Hrvatskem) razburjenje vse bolj in bolj narašča. Med narodom je v tisoč in tisoč izvodih razširjen oklic „narodne obrane“, v katerem se narod pozivlja na odpor proti sedanjemu tiranski vladi grofa Khuen Hedervaryja, katerega imenuje prostega lopova in krvosesa, prostega goljufa na banskem prestolu. Nadalje raznaša „narodna obrana“ klic med narod, da Hedervary ne sme dočakati dvajsetletnice svojega banovanja, ki bi bila letos meseca septembra. Ti pozivi so tiskani v Švici. Vlada je obdolžila dr. Potočnjaka, da je dal tiskati te pozive in ga je dala aretirati. Iz Zagreba poročajo, da je policija napadla z golimi sabljami demonstrirajoče dame in jih več ranila. Za neko bežečo gospodično je drl policaj in jo v vrtu, kjer se je skrila, udaril s sabljo po glavi, da se je takoj zgrudila. — Kotarski predstojnik Trnski, ki so ga imeli kmetje zaprtega, je suspendiran in zaprt, a ne zato, ker je bil proti kmetom nepravilen, ampak zato, ker jim je dal hrvatsko zastavo nazaj. Poveljnik hrvatskih domobrancev, podmaršal Čanić, ki je nastopil proti banu, bo baje premeščen na Češko.

(Protižidovski nemiri.) V bližini mesta Kišineva v Besarabiji so našli pred pravoslavno veliko nočjo nekega dečka umorjenega. Raznesla se je vest, da so judje umorili otroka v svoje ritualne namene. Ljudstvo se je razburilo in napadlo žide, katerih so pobili nad 40, ranili pa nad 300, škode je storjene več milijonov rubljev.

(Angleška poslanska zbornica) je sprejela irski zemljiščni zakon, kateri izdatno omejuje dosedanje irsko tlačanstvo.

(Rusija in Kitajska) Ker Kitajska ni sprejela ruskih zahtev glede Mandžurije, se je rusko vojaštvo zopet utaborilo na mandžurskih tleh, odkoder namerava Rusija nadalje postopati proti upornim Kitajcem.

Poziv!

Glasom sklepa upravnega odbora se vrši letošnja glavna skupščina „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ dne 30. in 31. maja v Brežicah.

Brežiška posojilnica nam je drage volje prepustila „Narodni dom“ za zborovanja, koncert, banket itd. Čitalnica pa priredi povodom skupščine na binkoštno soboto in nedeljo koncert z vojaško godbo. Vse potrebne predpriprave vodi čitalnični odbor, pomnožen z odborniki učiteljskega društva.

Častite tovarišice in cenjeni tovariši, ki se bodo glavne skupščine v Brežicah udeležili in žele prenočišča, se tem potom vljudno in nujno prosijo, da to najdalje do 20. t. m. javijo po dopisnici g. učitelju Vodeniku v Brežicah. Vsak naj tudi pove svoje želje glede prenočišča, ali pri zasebnikih ali pri tovariših sosednjih šol. Na te želje se bode po možnosti oziralo.

Gospodje pevci in gospodične pevke, ki žele pri koncertu sodelovati, se vljudno prosijo, da se nemudoma zglasite za note pri g. Ig. Supanu, učitelju v Brežicah.

Cenjena bratska društva naj agitujejo, da bode udeležba čim mnogobrojnejša in častnejša za nas.

Odbor sevnišk-brežiškega učiteljskega društva.
J. Knapič, predsednik.

Brzojavka.

Slovenjigradec 11. maja. Danes popoldne ob 2. uri nastal tukaj velik požar. Pogorelo je 44 hiš in gospodarska poslopja. Zgorel je tudi cerkveni stolp. Pogorela je tretjina vseh hiš.

Lastnina in tisk D. Hribarja v Celju.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 9. maja 1903: 21, 84, 1, 48, 51.
Gradec, „ „ „ „ 64, 29, 72, 62, 33.

Prodajalka

(212) 3-1

dobro izurjena v
manufaktorni in
špecerijski
stroki, želi na-
stopiti službo na
deželi. — Naslov
se izve pri upravnistvu „Domovine“.

Delniška pivovarna Žalec

proda

5 letno kobilu

z žrebetom za 400 gl.

Obenem priporočam vsak dan (210) 1

sveže treberje (mlato).

Naprodaj

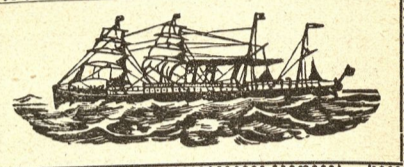
je lepo zidana hiša v trgu na Sp. Štajarskem. Poslopje je zelo obširno in je pripravno za gostilno. Zraven je tudi veliko zemljišče. — Več pove JOSIP ŽIČKAR v (205) 3-1 SEVNICI št. 84.

Mlad, oženjen
trgovec
želi vstopiti v službo kake
večje podružnice kot
poslovodja.
Prevzame tudi boljše go-
stilno v najem ali na račun. Ponudbe se prosijo pod
šifro „J. M. B. 903, poste restante,“ Šmarje pri Jelšah.
(203) 3-2

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

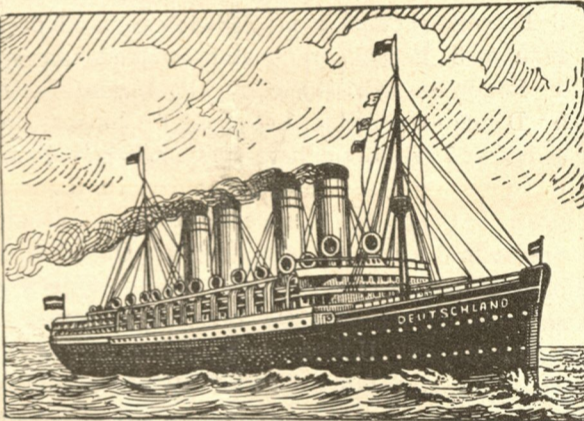
Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 83

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljšje umetno gnojilo.
* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.